

Mércének lennie kell...

Ma, szombaton Budapesten tartják a szocialista brigádvezetők országos találkozó-ját. Ezen részt vesz **Laczi István**, a Szegedi Gumigyár Munka Vörös Zászló Erdemrenddel kitüntetett Puskás Tivadar szocialista brigádjának vezetője is.

— *Ha szót kap a tanácskozáson, mit fog elmondani?* — kérdeztem a brigádvezetőt.

— Már eldől, hogy nem fogok fölszólalni. Negyvenen képviseljük a vegyipart, s az egész iparág képviselőiben mindössze egy fölszó-

lásra lesz lehetőség, hiszen a tanácskozás mindössze egy-napos. Gondolkodtam rajta, hogy mit mondanék el. Minden tanácskozáson hangsúlyozni szokták, hogy ne a saját munkahelyének az eredményeit sorolja a fölszó-laló, hanem a tárgyalt téma egészéhez szóljon hozzá. En az azt hiszem, nem lehet elvonatkoztatni: felelősséggel csak azt mondhatja el az ember, amit tapasztalatból ismer. Ezért én a vállalati tapasztalataimmal vezetném be: összefoglalnám, amit a szocialista brigádvezetők

vállalati tanácskozásán elmondunk, beszélnek a szegedi tapasztalatokról, végül a saját brigádomról.

— *Azt mondják, meg kell újítani a brigádmozgalom jelenlegi gyakorlatát.*

— En mások nevében nem nyilatkozhatom. Úgy vélem, a mi gyárunkban nem beszélhetünk válságról. Brigádunkban egyenként értékeljük a tagok munkáját: testre szabottan adjuk ki a feladatokat, és az egyéni sajátosságokat figyelembe véve értékelünk, és értékelnek bennünket. En azt hiszem, reális sorrendet lehet így kialakítani.

— *Nem jár ez túl sok bürokratikus formassággal?*

— Mércének lennie kell... Lehet, hogy a teljesített munka aprólékos följegyzégetése nem mindig vonzó, szubjektív módon mégsem lehet értékelni. Úgy nem lehet kizárni a barátságot, az egyéni szimpátiát. Tökéletes értékelési szabályzatot nem lehet készíteni, olyat azonban igen, amelyik alapjában helyes, részleteit pedig évenként módosítani lehet.

— *Miben látja a brigádmozgalom lényegét?*

— Nemcsak a mozgalomét, hanem minden munkáét: a rendben, a fegyelemben. A kongresszusi munkaverseny idején nagyon odafigyeltek a brigádokra: nem maradt el sem az erkölcsi, sem az anyagi elismerés. Tanúsíthatom, ez valóban kimagasló eredményekhez vezetett. Volt utána egy jelszó: örizzük meg a kongresszusi munkaverseny lendületét. Azt hiszem, ebből annyit veszítettünk, amennyire kikerült a mozgalom a figyelem középpontjából.

— *Viták folynak arról, hogy a szocialista brigádmozgalomban az anyagi vagy az erkölcsi ösztönzést kellene-e erősíteni. Ön szerint melyiket?*

— Nálunk ez nem kérdés. A kettő ugyanis elválaszthatatlan. Annyi bizonyos, hogy a különböző fokozatokra adható anyagi elismerés összege, ma már nem ösztönöz igazán.

— *Nemcsak a kiváló munkahelyi teljesítmény, hanem sok társadalmi munka, kiemelkedő közéleti tevékenység jellemzi brigádjukat. Valamennyien kiváló szakemberek, akik idejüket, szak tudásukat a munkaerő „szabadpiacán” jó áron értékesíthetik. Miért nem teszik?*

— Mert a munkahelyünkön megbecsülik a teljesítményünket. Elismernek, megfizetnek bennünket. Alkotó, kiserlelhető, szép munkát végzünk. Azt, hogy valaki a brigádunkba kerüljön, ki kell érdemelnie.

— *Szokták a brigádok nevelő, példamutató szerepéről beszélni.*

— Korábban volt olyan vélemény, hogy vegyük föl az új kollégákat a brigádunkba, és ott „neveljük” az illetőt. Nem értettünk ezzel egyet: együtt dolgoztunk, segítgettük, a munkában neveltük is, de brigádatag csak akkor lehetett, ha bizonyított: mind nehezebb feladatokat adtunk neki, és ha tisztességgel megoldotta, beilleszkedett a kollektívába, akkor forma szerint is tagja lehetett a brigádnak.

T. I.

Nyitány a könyvtéren

Somogyi Károlyné felvétele

Kulcsárné dr. Kiss Piroska megnyitóját mondja

Ismét a könyvet ünnepljük, a betűk kordájába fogott gondolatot, a sorokká formált emberi érzéseket, a könyvekbe befogott mindenéget. Hihetünk Szántó Tibor Gutenberg-díjas tipografusnak, hogy a könyv minden mástól különböző használati tárgy, „mert igaz ugyan, hogy a hamutartó is lehet szép, de a legszebb is csak a cigaretta hamuja kerül — viszont a könyvbe belefér az egész világ”.

Az idej, immár 54. magyarországi könyvhét 3 millió példányban megjelent színházom művébe is világok sűrűsödnek. Kortárs irodalmunk színe-java szerepel a hagyományos felrész antológiákban, az elmúlt évi vers-, elbeszélés-, dráma- és riportválogatásokban. Új kötettel jelentkezik Csóóri Sándor, Veress Miklós, Fenákel Judit, Hernáth Gyula, Moldová György, Tandori Dezső, Szabó Magda, Raffai Sárolda, Vámos Miklós. Új sorozat indul Magyar Ritkaságok címmel — az első kötetek Gyöngyösi Gergely: Arcok a magyar középkorból, Pécsvárad Gábor: Jeruzsálemi utazás. Több új könyv gyarapítja a Magyar Hírcsapatot a Magyar Hírcsapatot a Tények és tanúk, valamint a Nemzet és em-

lékezés népszerű sorozatait. Valamennyi a múltfaggatást, a történelmi orientáltságot, népiünk tudatformálását segíti. Igényes esszéket ad közre az Európa remek vállalkozása, a Mérieux, melyet az a felismerés hívott életre, hogy az utóbbi évtizedekben hazánkban is érezhetően megnőtt az érdeklődés az esszé, a tudományirodalom, az intellektuális próza iránt.

Tegnap délelőtt a papírforgókkal ékesített Dugonics téri könyvpavilonok között ezekről a kötetekről is szólt könyvheti megnyitójában Kulcsárné dr. Kiss Piroska, a Hazafias Népfront városi Bizottságának titkára. A színes programban fellépett a népszerű Bonanza együttes, a Rózsa Ferenc sugáruiti által isk. gyermekszínháza csoportja bemutatta Arany János Jókai ördöge című művétől készült játékat, az idegen nyelvű könyvesbolt kiadványait pedig immár hagyományosan a Balázs Béla Úttörőház kerémszakiskolájának tagjai állították ki olvasmányélményeik alapján készült munkáikat.

Délután a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában Szántó Tibor könyvterjesztő tipografus, a Helikon Kiadó igazga-

tója munkásságának keresztmetszetét tárta a közönség elé — a kiállítást Háromszéki Pál, a Kner Nyomda vezérigazgatója nyitotta meg. Később a Somogyi-könyvtárban Tóth Sándor szobrászművész érmeiből rendezett bemutatót Papp Lajos költő ajánlotta az érdeklődők figyelmébe.

Ma, szombaton délelőtt 10 órakor a könyvtéren a Helyi kiadványok felirató pavilonnál szegedi írók — Tóth Béla, Péter László, Annus József és Téglásy Imre — dedikálják műveiket.

A Művelődési Minisztérium Kiadói Főigazgatósága és a Kossuth Könyvkiadó elismerő oklevéllel és könyvtalvánnyal jutalmazta Peták Istvánné, a Szegedi Vas- és Fémpipari Szövetkezet könyvpropagandistáját a politikai irodalom több évi kiemelkedő eredményes népszerűsítéséért, terjesztéséért. Az oklevéllet és könyvtalvánnyal az ünnepi könyvhét alkalmából tegnap adták át Szegeden, a KISZÖV-székházában. Itt a kiadói szervek nevében Gera József, a Kossuth Könyvkiadó megyei kirendeltségének vezetője fejezte ki elismerését és jókívánságait az eredményes terjesztői munkáért.

Üzemben az új trafó

A hónap elején — mint lapunkban megírtuk — nagy munkálatokba kezdtek a DEMASZ szegedi üzemigazgatóságának dolgozói a város nagyobb részét ellátó, északi állomásban. A megnövekedett fogyasztói igények diktálták, hogy kicseréljék az eddigi két transzformátort nagyobb kapacitásúakra. Az első tavaly állították be, a másodikat most, s elmúlt a tartalék híján „veszélyeztetett” időszak, ami alatt ha üzemszavat keletkezik, alaposan megéreztet volna a lakosság. A trafót kicserélték, üzemszavat nélkül — határidő előtt. Tegnapról teljes az üzem az északi állomáson.

Felmentések, kinevezések

A Minisztertanács Szilágyi Lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettest, saját kérésére, nyugállományba vonulására tekintettel — érdemeinek elismerésé mellett — és dr. Kádár József építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettest — más fontos beosztásba kerülése miatt — tisztviselőkből felmentette: egyidejűleg Petrovai Lászlót és Szűcs Endrét építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettesé kinevezte.

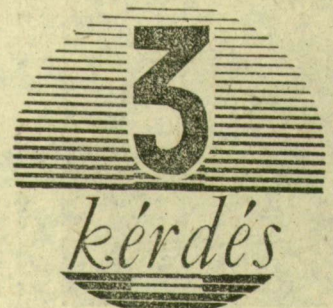
A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Molnár Imrét, a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság elnökhelyettesét és Szabó Jánost, az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium államtitkárát, nyugállományba vonulásuk miatt tisztviselőkből felmentette. Egyidejűleg Szalkai Istvánt a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság elnökhelyettesévé megválasztotta, és dr. Kádár Józsefet az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium államtitkárává kinevezte.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Szabó János akadémikusnak, építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkárnak, több évtizedes kiemelkedő szak-

mai, tudományos és közéleti munkássága elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából, a Magyar Népköztársaság Zászlórendje kitüntetését, Szilágyi Lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettesnek több évtizedes kiemelkedő szakmai és közéleti munkássága elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából, a Szocialista Magyarországi Erdemrend kitüntetését adományozta.

A kitüntetéseket Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke adta át. Jelen volt Borbándi János, a Minisztertanács elnökhelyettese, Ballai László, az MSZMP Központi Bizottsága osztályvezetője és Abrahám Kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter.

Az Elnöki Tanács dr. Molnár Imrénék, a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság elnökhelyettesének kiemelkedő gazdasági és társadalmi munkássága elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából a Szocialista Magyarországi Erdemrend kitüntetését adományozta. A kitüntetését pénteken Losonci Pál, az Elnöki Tanács elnöke adta át.

Marik István színpadvezetőhöz

— A napokban a szövetség vezetői országos találkozásán színpada, a Minerva, Pinter A gondnok című drábjának előadásáért arany minősítést kapott, Marik István pedig a legjobb alakítás díját is elnyerte. Köztudott, hogy „régi motoros” a szegedi amatőr színjátszók között, ha úgy tetszik, tán akár doyennek is lehetne nevezni. S szintén közismert tény, hogy tíz-tizenöt évvel ezelőtt az amatőr színjátszás országos bázisának számított Szeged. A helyzet mára alaposan megváltozott. Miként itéli meg a mai állapotokat?

— A hetvenes évek közepére esett vissza igazán a városban az amatőr színjátszó mozgalom. Erre felé nagyon régóta meghatározó jelentősége volt a diák színjátszásnak, talán elég a Tiszaparti és a Tömörkény gimnázium, majd később a Bebrits Lajos Vasúti fogalmi Szakközépiskola színpadaira utalni. A mármár legendás hírnévre szert tett Egyetemi Színpad színvonala ez idő tájt már kifejezetten stagnált, s ugyan a Minerva is működött, de a korábrinál szintén jóval halványabban. A visszaesés okai sokfélék, talán az egyik legfontosabb az, hogy az ifjúsági művelődés túlzottan „elment” a diszkó és a rock-koncertek irányába, s olyan mesterséges helyzet teremtődött, hogy a kultúra, ezen belül az amatőr színjátszás nem találhatta meg korábbi bázisát. Am úgy három éve mintha „oldódna az átok”. Úgy érzem, most feljövően van a szegedi amatőr színpadi mozgalom, ha így folytatódik, néhány éven belül akár meghatározó jelentőségű is lehet. Mintha fokozatosan nyitottabbá válnának a középiskolások és az egyetemisták, a színpadok pedig egyre igényesebb és ismertebb szerzők műveit veszik elő: Sartre-t, Mrozeket, Pinter-t... Hogy nem speciálisan szegedi jelenségről van szó, bizonyítja, hogy a kazincbárcikai és a debreceni országos fesztiválokon ugyanezt állapították meg.

— *Most nemcsak alakításért, de színésznevelő munkájáért is díjat nyert. Amatőrökről lévén szó, speciális körülményekkel kell számolni, ráadásul nagyobb részt igen fiatal színjátszókkal. Hogyan látja e téren a helyzetet?*

— A korábrinál kissé jobbnak érzem... Manapság több az érdeklődő fiatal, már csak azért is, mert megszűntek a középiskolai színjátszó körök. Jó beszéd- és mozgáskészségű gyerek sok van, voltaképpen csak csiszolni kell rajtuk, de jóval bonyolultabb a föl-

adat, ha arra gondolunk, hogy meg kell velük találni azt a bizonyos hangot — hogy igazán „színpadérettek” legyenek, melyvízbe lehessen dobni őket. Ez a folyamat minden amatőr-együttesnél rengeteg gondal jár. Nehéz megtartani az embereket, sokan könnyen csak idővesztésnek ítélik meg az így eltöltött egy-két évet. Színpadra egoista emberek jönnek.

Ez még nem volna baj, hiszen egyfajta egészséges „csapatszellemben” ez a lélektani hátrány (ami egyben előny is!) föloldható. Am, ha nem sikerül, elkerülhetetlenül klikek keletkeznek, személyi ellentétek jönnek létre: volt ilyen nálunk is... Azt hiszem, elsősorban vezető személyekhez kötött minden amatőr színpad „kórkepe”. Ha nem tudja összefogni az alkalmi társulási tagjait, úgy robban szét minden, hogy évek munkája válik haszontalanná. S igaz, a sztárolás, a hivatásos színészi pályára való fölkeszítés nem elsődleges feladatunk (bár sok jelentkező váltig ezt hiszi), azt büszkén mondhatom, hogy némi szerény részem nekem is van abban, hogy néhány tehetséges fiatal erre az útra is eljutott, legtöbbször például Kecsis György, aki egy évig csak csöndes szemlélőnek számított, azután játszani kezdett, s tavaly a békéscsabai fesztivál után szerződött a Jókai Színházba... De említhetem Csonka Ibo-lyát is, aki jelenleg a budapesti Katona József Színház tagja...

— *E kettős helyzetfelmérés után mind az amatőr színjátszás, mind a színésznevelés szempontjából miket tart a jövő legfontosabb tennivalóinak?*

— Akár közös tanfolyamok akár nyári táborok segítségével, a Népművelési Intézet égisze alatt megfelelő szakembereket igénybe véve: egységesíteni a képzést, amennyire csak lehet. Tudom, ez pénzkérdés is, de az Országos Közművelődési Tanács jóvoltából remélhetőleg megoldható: Szegeden, az Ifjúsági Házban a közeljövőben ilyen bázis jön létre... Az is igaz persze, a megújuláshoz távolról sem elegendő a pénz-emberi tartásra még inkább szükség van. Angol, belga, cseh együttesekben például rengeteg a 40–50 éves tag, nálunk, ha valaki eléri a harmincat, szinte szükségszerű, hogy abbahagyja elsősorban egzisztenciális okok miatt. Márpedig hosszabb időt eltölteni egy színpadnál elemi előfeltétel. A négy szegedi amatőr színpad külön-külön is eléggé zárt egység, ám egyre inkább közeledniük kell egymáshoz.

Domonkos László

A Csehszlovák Állami Bank elnöke Budapesten

Jan Stejskal, a Csehszlovák Állami Bank elnöke Timár Mátyásnak, a Magyar Nemzeti Bank elnökének meghívására május 24–27. között hivatalos látogatást tett hazánkban. A vendéget és a kíséretében levő személyiségeket fogadta Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese és Hetényi István pénzügyminiszter.

A Csehszlovák Állami Bank elnöke és Timár Mátyás megbeszélést folytatott a két intézmény kapcsola-

tairól, a két ország banki együttműködésének területeiről, és véleményt cserélt a nemzetközi pénzügyi élet időszerű kérdéseiről.

A Csehszlovák Állami Bank elnöke és a delegáció tagjai látogatást tettek az MNB Győr-Sopron és Heves megyei igazgatóságán, valamint a székesfehérvári Vidéon gyárban és az Ózdi Kohászati Üzemekben.

A küldöttség pénteken elutazott Budapestről.